

tog područja, ali se bavi i općenitim pitanjima procesa urbanizacije, klubova mladih u svijetu i odnosom čovjeka spram glazbe.

U drugom i najopširnijem dijelu knjige govori o rocku i punku (općenito i na području Trata), predstavlja sastave s tog područja, a iznosi i podatke o gospodarstvu u Trutama. Mjesto predstavlja i kao prometno sjecište te naglašava literarne utjecaje na život u toj zajednici. U teorijskoj mreži ovog poglavlja iznosi razmišljanja o glazbi kao o "vezivnom tkivu, simboličkom mediju i mediju performativne participacije" (str. 229), o odnosima pojedinca na marginama i društvene skupine (sustava) te "antropološke poglede na kulture i potkulture... u suvremenom svijetu" (str. 242).

U trećem poglavlju svoja razmišljanja nastoji zaokružiti pomoću teorijske mreže s područja antropologije, etnologije, filozofije, sociologije i etnomuzikologije, iznoseći povijesna i suvremena gledišta pojedinih disciplina, raspravljajući o lokalnom u globalnom, služeći se kibernetičkim pristupom sociokulturnim sustavima, baveći se medijima. Sve je to pojašnjeno brojnim grafičkim prikazima.

Popis izvora i literature iskorištene u ovom radu gotovo da doseže opseg jednoga poglavlja: više od 800 navedenih jedinica cjelovit je popis važnijih djela s područja antropologije i etnomuzikologije, posebice kada je riječ o proučavanju popularne glazbe. Osim toga knjiga sadrži sažetak na engleskom i fotografije istraživanog područja, pojedinaca i skupina, plakata i drugog gradiva.

Trate naše i vaše mladosti je knjiga čija će teorijska uporišta i terenska iskustva posebno koristiti etnomuzikolozi i antropolozi koji se bave popularnom glazbom i kulturom u odrednicama i odnosima globalnog i lokalnog.

Irena MIHOLIĆ

Kärnten und seine Nachbarn, Brauchlied, hrsg. Gerlinde Haid, Böhlau, Wien - Köln - Weimar 2000., 262 str + CD

Osamnaesta knjiga serije izdanja *Schriften zur Musik* Instituta za istraživanje narodne glazbe pri Sveučilištu za glazbu i primijenjenu umjetnost u Beču, posvećena je pjesmama uz običaje u Koruškoj i susjednim područjima: Štajerskoj, Furlaniji i Sloveniji.

Walter Deutsch u tekstu daje pregled dosadašnjih istraživanja glazbe s tog područja od 15. stoljeća pa sve do 1995. godine, kad se održao susret stručnjaka okupljenih oko zajedničke teme *pjesama uz običaje* u Koruškoj i susjednim područjima, s naglaskom na posebnostima glazbenih tradicija ili inovacija u običajima, ali i s težnjom da se usporede međusobne razlike i sličnosti. *Günter Antesberger* predstavlja povijesne izvore o glazbi i pjesmama u Koruškoj, a *Wolfgang Suppan* povijesne izvore glazbi u Štajerskoj, no govori i o uporabi glazbe u običajima općenito, ističući njezinu primjenljivost u svim fazama ljudskog života. *Oskar Moser* ističe u svom tekstu važnost pojedinca koji pjeva za vlastite potrebe i zabavu (tu njemački pojam *Brauch* ne znači samo običaj već i potrebu ili naviku). *Helmut Wulz* predstavlja nova istraživanja običaja pjevanja u Koruškoj koja uključuju i iseljenike u sjevernoj Americi koji su zadržali tradiciju pjevanja iz rodne Koruške. *Klaus Fillafer* govori o svadbi i o ženskom pjevanju pritom, dok *Hans Pleschberger* razlaže običaje i pjevanje pri bdijenju uz mrtve. O običajima Slovenaca u Koruškoj, posebice pjesmama uz običaje u Došašću (nošenje Marije, koleda) i pjesmama koje prate odlazak mladenke od kuće, njezino opraštanje od roditelja piše *Engelbert Logar*, dok *Zmaga Kumer* piše o koledama u Sloveniji. *Renato Morelli* predstavlja pjesme koje se pjevaju u vrijeme Božića i Sveta tri kralja u njemačkom govornom području u Trentinu, a *Roberto Starec* običaje vjenčanja i pridružene pjesme u pokrajini Furlaniji.

Svi su prilozi popraćeni sažecima na engleskom i njemačkom te likovnim prilozima i transkripcijama zvučnih primjera koji se nalaze na pratećem nosaču zvuka.

Irena MIHOLIĆ

Tradicijska kulturna baština važna je okosnica oko koje se stvaraju i oblikuju različiti identiteti pojedine etničke zajednice. Vrijeme uznapredovale modernizacije i globalizacije uvelike utječe na brzo izumiranje i trajno nestajanje temeljnih ljudskih duhovnih polazišta, čemu svakako pripada i tradicijska kultura. Jedan od najboljih načina zaštite i očuvanja tradicijske baštine upravo je skupljanje i arhiviranje njezinih elemenata, čuvajući ih ne samo za istraživače i znanstvenike nego i kao dio umjetničke baštine i svakodnevna življenja. Već pola stoljeća u Mađarskoj se na preporuku UNESCO-a sustavno provodi zaštita tradicijske kulture, uključujući otkrivanje i priznavanje talentiranih folklornih umjetnika i zajednica.

Prvi dio knjige sadrži prilog jednog od urednika, Andrása Gombosa, u kojemu je predstavljena kratka povijest nagrade "Master of Folk Art" za talentirane tradicijske izvođače, umjetnike i obrtnike u Mađarskoj. Nagrada je ozakonjena 1953. godine, a dodjeljuje se natprosječnim plesačima, pjevačima, pripovjedačima te tradicijskim umjetnicima i obrtnicima koji još uvijek žive tu tradiciju. Nagrada za plesače podijeljena je u tri kategorije: nagrada za folklorni ples i tradicijsku kulturu, nagrada za obnovu folklornog plesa te nagrada za istraživanje folklornog plesa.

U drugom je dijelu knjige popis i kratke biografije nagrađenih plesača folklornoga plesa, te za svakog navedenog pojedinca popis dokumentirane građe koja se može naći u Arhivu folklornog plesa i u dokumentaciji mađarskog Instituta za muzikologiju. Izdvojeno je trideset pet plesača, tri muško-ženska para i samo sedam plesačica. Uz kratku biografiju, godinu osvajanja nagrade i popis dokumentirane građe, za svakog je plesača priložena i karta na kojoj je označeno gdje se izvodi ples za koji je nagrađen, te fotografija navedenog plesača u plesnom pokretu.

Ovo je izdanje vrlo vrijedan doprinos za buduća istraživanja plesa u Mađarskoj, a za nas je korisna informacija i primjer mogućeg modusa za očuvanje i poticanje tradicijskih vrijednosti, umjetnosti i načina života.

Iva NIEMČIĆ

Dvije kompaktne ploče pod naslovom *Šokadijo, dok ti ime traje* najcjelovitiji su dosad objavljeni nosač zvuka s tradicijskom glazbom istočnoga dijela Hrvatske – Slavonije, Baranje i zapadnog Srijema. Autori i glazbeni urednici ovoga izdanja su suradnici Hrvatskoga radija Miroslava Hadžihusejnović-Valašek i Željko Kovačić, koji je ujedno i izvršni producent izdanja. Sve glazbene brojeve (67), uz iznimku jednoga broja preuzetoga s izdanja Instituta za etnologiju i folkloristiku, snimile su (brojne) terenske ekipe Hrvatskoga radija.

Povod je ovomu projektu bilo obilježavanje važne obljetnice društva "Šokadija" iz Zagreba, koje su davne 1911. godine osnovali ugledni zagrebački Slavonci s namjerom

Šokadijo, dok ti ime traje, ur. Miroslava Hadžihusejnović-Valašek, Željko Kovačić, Orfej, Zagreb 2002., CD 248. [Dva CD-a s pratećom knjižicom]